

Správa o výsledku kontroly hospodárnosti, efektívnosti a účinnosti nakladania s majetkom, majetkovými právami, finančnými prostriedkami, záväzkami, pohľadávkami a kontrola plnenia opatrení z predchádzajúcej kontroly) v samosprávnych krajoch v Banskobystrickom samosprávnom kraji

Kontrolná akcia bola vykonaná v súlade s plánom kontrolnej činnosti Najvyššieho kontrolného úradu SR (ďalej len „NKÚ SR“) na rok 2012.

Účelom kontrolnej akcie bolo preveriť súlad so všeobecne záväznými právnymi predpismi pri hospodárení s verejnými prostriedkami, nakladaní s majetkom vyššieho územného celku (ďalej len „VÚC“) a preverenie a vyhodnotenie plnenie opatrení prijatých na základe výsledkov kontroly vykonanej v roku 2011. Zároveň preveriť dodržiavanie povinnosti zachovávať hospodárnosť, efektívnosť a účinnosť použitia verejných prostriedkov v rámci vybraných programov.

Predmetom kontroly bol rozpočet VÚC, dodržiavanie všeobecne záväzných právnych predpisov pri hospodárení s verejnými prostriedkami, stav správy a ochrany majetku VÚC, úroveň vnútorného kontrolného systému, kontrola prijatých opatrení na odstránenie zistených nedostatkov z kontroly vykonanej v roku 2011.

Kontrola bola vykonaná v Banskobystrickom samosprávnom kraji, Námestie SNP 23, 974 01 Banská Bystrica (ďalej len „BBSK“) za kontrolované obdobie: 2011, v prípade potreby objektívneho zhodnotenia kontrolovaných skutočností aj predchádzajúce roky resp. nasledujúci rok.

Počas výkonu kontroly bolo zistené:

1 Rozpočet vyššieho územného celku

1.1 Zostavenie, schvaľovací proces, zmeny rozpočtu a rozpočtové opatrenia

Rozpočet BBSK na rok 2011 bol schválený Zastupiteľstvom Banskobystrického samosprávneho kraja (ďalej len „ZsBBSK“) v decembri 2010 ako vyrovnaný v sume 133 775 964,00 eur, pričom bežný rozpočet bol schválený s prebytkom 4 536 687,00 eur a kapitálový so schodkom 3 507 000,00 eur. Schodok kapitálového rozpočtu bol krytý prebytkom bežného rozpočtu. Finančné operácie tvorili splátky istín z prijatých úverov v sume 1 029 687,00 eur a boli kryté prebytkom bežného rozpočtu.

Rozpočet BBSK na rok 2011 bol súčasťou viacročného rozpočtu na roky 2011 - 2013.

Súčasťou rozpočtu BBSK na roky 2011 - 2013 bol aj rozpočet výdavkov v programovom členení. Kontrolou programového rozpočtu bolo zistené, že rozpočet BBSK na roky 2011 - 2013 neobsahoval zámery a ciele pre všetky zostavené programy, čo nebolo v súlade so zákonom o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy. V programe Úrad BBSK neboli definované ciele. V podprogramoch Podpora podnikateľského prostredia a Podpora projektov štrukturálnych fondov neboli stanovené merateľné ukazovatele. V programe Zdravotníctvo neboli stanovené zámery, ciele ani merateľné ukazovatele.

V tejto veci BBSK vykonal nápravu, keď programový rozpočet BBSK na roky 2012 - 2014 zostavil so zámermi, cieľmi a merateľnými ukazovateľmi pre všetky programy.

BBSK v roku 2011 vykonal 11 zmien rozpočtu. Kontrolou vykonávania zmien neboli zistené nedostatky v dodržiavaní zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy.

Hodnotenie plnenia programov BBSK za 1. polrok 2011 bolo predložené na zasadnutie ZsBBSK v októbri 2011. V čase výkonu kontroly BBSK nemal ešte spracované hodnotenie programov za rok 2011, ktoré je súčasťou záverečného účtu BBSK za rok 2011.

1.2 Analýza príjmov rozpočtu a ich plnenia, výdavkov rozpočtu a ich čerpania a finančných operácií

Skutočné bežné a kapitálové príjmy BBSK boli v roku 2011 v sume 138 724 311,88 eur, z toho bežné boli v sume 131 185 026,22 eur, kapitálové v sume 7 539 285,66 eur. Daňové príjmy tvorili 51,57 % zo skutočných bežných a kapitálových príjmov rozpočtu BBSK a nedaňové príjmy BBSK tvorili 9,36 % zo skutočných bežných a kapitálových príjmov rozpočtu BBSK. Transfery a granty boli BBSK poskytnuté v celkovej sume 54 209 794,30 eur a tvorili 39,07 % rozpočtu skutočných bežných a kapitálových príjmov. Hlavným príjmom v rozpočte bola daň z príjmov fyzických osôb, ktorá tvorila 44,92 % zo skutočných bežných príjmov rozpočtu.

BBSK sledoval vývoj svojho hospodárenia a podľa toho vykonával zmeny v rozpočte. Plnenie celkových bežných príjmov BBSK bolo na úrovni 100,30 % k upravenému rozpočtu, pričom daňové príjmy boli plnené na 100,52 %, nedaňové na 98,38 % a bežné transfery a granty na 100,43 %.

Nízke plnenie celkových kapitálových príjmov na úrovni 32,70 % k upravenému rozpočtu bolo zapríčinené najmä nízkym plnením transferov zo štátneho rozpočtu a tiež nižším plnením príjmov z predaja kapitálových aktív.

Skutočné bežné a kapitálové výdavky BBSK boli v roku 2011 v sume 137 586 949,91 eur, z toho bežné v sume 123 458 029,56 eur a kapitálové v sume 14 128 920,35 eur. Mzdy, poisťné a príspevky do poisťovní tvorili 35,08 % zo skutočných bežných výdavkov, bežné transfery 36,92 %, tovary a služby 27,21% zo skutočných bežných výdavkov. Vyplatené úroky z poskytnutých úverov tvorili 0,79 % zo skutočných bežných výdavkov.

Výdavky na úhradu nákladov na prenesený výkon štátnej správy boli v sume 44 121 556,31 eur, z toho na prenesený výkon v oblasti vzdelávania boli vynaložené výdavky v sume 44 114 918,31 eur a na sčítanie obyvateľov v sume 6 638,00 eur. Výdavky vynaložené na úhradu nákladov na výkon samosprávnych pôsobností boli v sume 79 336 473,25 eur.

Na rutinnú a štandardnú údržbu svojho majetku vynaložil BBSK v roku 2011 celkom 12 641 967,85 eur. Z nich najväčšia časť v sume 12 127 447,30 eur (95,93 %) bola použitá na údržbu budov, objektov alebo ich častí. Druhou najväčšou podpoložkou boli výdavky na údržbu softvéru v sume 237 531,90 eur (1,62 %).

Príjmovými finančnými operáciami boli do rozpočtu zapojené nevyčerpané finančné prostriedky z minulých rokov, prostriedky z rezervného fondu a prostriedky z dlhodobých úverov. Výdavkové finančné operácie tvorili splátky istín z poskytnutých úverov. Preverením finančných operácií bolo zistené, že BBSK použil nesprávnu ekonomickú klasifikáciu podľa opatrenia MF SR o rozpočtovej klasifikácii na úrovni podpoložiek, keď splátky istín dlhodobých úverov triedil na podpoložke Splátky tuzemskej istiny z úverov krátkodobých.

Preverením pravidiel používania návratných zdrojov financovania podľa zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy neboli zistené nedostatky. Pomer dlhu BBSK k bežným príjmom predchádzajúceho roka vypočítaný k 31.12.2011 bol nižší ako 60 % a dlhová služba vypočítaná k tomu istému dátumu neprekročila 25 %. Pred prijatím nových návratných zdrojov financovania vykonali zamestnanci Útvaru hlavného kontrolóra BBSK (ďalej len „ÚHK“) dve následné finančné kontroly dodržiavania podmienok na prijatie návratných zdrojov financovania pred ich prijatím. Z obidvoch kontrol boli vypracované záznamy. Na základe výsledkov kontrol spracoval hlavný kontrolór odborné stanoviská k čerpaniu návratných zdrojov financovania, ktoré zobralo ZsBBSK na vedomie a úvery schválilo v júni 2011.

2 Dodržiavanie všeobecne záväzných právnych predpisov pri hospodárení s verejnými prostriedkami

2.1 Dodržiavanie zákona o verejnom obstarávaní

V roku 2011 bolo vykonaných 115 verejných obstarávaní v celkovej hodnote 4 767 704,44 eur, z toho jedna zákazka bola nadlimitná, štyri zákazky podlimitné, 24 zákaziek podprahových a ostatných 86 verejných obstarávaní boli zákazky s nízkou hodnotou.

Pri podlimitnej zákazke týkajúcej sa zabezpečovania stravovania zamestnancov BBSK formou stravných lístkov bol v súťažných podkladoch nejasne definovaný predmet zákazky, čo nebolo v súlade so zákonom o verejnom obstarávaní. Predmetom obstarávania bolo v skutočnosti dodanie stravných lístkov. Podľa opisu predmetu zákazky bol však uchádzač povinný zabezpečiť poskytovanie stravovania formou stravných lístkov, pričom pod pojmom zabezpečovanie poskytovania stravovania sa rozumie podávanie, resp. zabezpečenie podávania jedného teplého hlavného jedla a tieto služby zahŕňajú aj obsluhu zákazníkov sediacich pri stole. Rovnako nesprávny predmet bol uvedený aj v zmluve, ktorú BBSK uzavrel s víťazným uchádzačom.

2.2 Správnosť financovania, oprávnenosť a opodstatnenosť pri vynakladaní finančných prostriedkov

Bežné výdavky BBSK bez organizácií v zriaďovateľskej pôsobnosti boli v sume 65 335 360,93 eur a kapitálové výdavky v sume 12 662 981,51 eur.

Finančné prostriedky boli v roku 2011 použité v súlade s ich účelovým určením a ich výška zodpovedala rozsahu plnenia úloh zahrnutých v rozpočte BBSK na rok 2011. Ich uvoľňovanie sa v rámci rozpočtového roku uskutočňovalo prostredníctvom systému Štátnej pokladnice, čím bolo zaručené použitie prostriedkov len do výšky rozpočtovaných prostriedkov. Kontrolou dokumentácie k vybranej vzorke bežných a kapitálových výdavkov nebolo zistené také použitie verejných prostriedkov, ktoré by vykazovalo znaky nehospodárnosti, neefektívnosti alebo neúčinnosti.

BBSK použil nesprávnu ekonomickú klasifikáciu podľa opatrenia MF SR o rozpočtovej klasifikácii na úrovni podpoložiek, keď zatriedil platbu fakultnej nemocnici, ktorá je právnickou osobou zriadenou štátom na podpoložku Transfery ostatným právnickým osobám namiesto Transfery právnickej osobe založenej štátom.

Súčasťou preverovania bola aj kontrola poskytovania dotácií a ich zúčtovania. Poskytovanie dotácií upravil BBSK Všeobecne záväzným nariadením o poskytovaní dotácií z vlastných príjmov BBSK účelovo určených na akcie vo verejnom záujme alebo v prospech rozvoja územia BBSK a na podporu všeobecne prospešných služieb, podnikania a zamestnanosti (ďalej len „VZN o poskytovaní dotácií“).

Poslanci ZsBBSK odsúhlasili v roku 2011 dotáciu mestu Krupina vo výške 1 112,00 eur, z ktorej bol uhradený wellness pobyt členom tanečnej skupiny. Účel tejto dotácie bol v rozpore so zákonom o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy, podľa ktorého môže VÚC poskytovať dotácie obciam na svojom území za účelom financovania spoločných úloh v záujme rozvoja územia VÚC. Taktiež bol účel v rozpore s VZN o poskytovaní dotácií, podľa ktorého BBSK môže poskytnúť dotácie obciam na území BBSK ako účasť na financovaní spoločných úloh v záujme rozvoja územia BBSK. Tým, že BBSK poskytol dotáciu na iný účel ako je definovaný zákonom a VZN, porušil finančnú disciplínu podľa zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy.

Taktiež bolo zistené, že dvaja prijímatelia dotácie zaslali BBSK doklady potrebné na vyúčtovanie poskytnutých finančných prostriedkov v neskoršom termíne ako určovalo VZN o poskytovaní dotácií, t. j. do 30 kalendárnych dní od ukončenia projektu, na ktorý bola dotácia poskytnutá. V jednom prípade sa oneskoril prijímateľ s vyúčtovaním o takmer šesť mesiacov a v druhom prípade o takmer dva mesiace od ukončenia projektu. BBSK nemal vo VZN o poskytovaní dotácií upravené sankcie za nedodržanie termínu na zaslanie vyúčtovania.

2.3 Hodnotenie plnenia stanovených cieľov a merateľných ukazovateľov v rámci programu Doprava, z toho Výkony vo verejnom záujme v pravidelnej autobusovej doprave, z hľadiska hospodárnosti, efektívnosti a účinnosti

V rámci programu Doprava mal BBSK zadaný podprogram Autobusová doprava, ktorý zahŕňal výkony vo verejnom záujme v pravidelnej autobusovej doprave. Zámerom podprogramu bola dopravná obsluha územia BBSK slúžiaca potrebám obyvateľov. V rámci podprogramu boli v rozpočte na rok 2011 alokované finančné prostriedky v sume 12 600 000,00 eur, pričom čerpanie bolo na úrovni 100 %.

BBSK bol podľa zákona o cestnej doprave povinný zabezpečiť základnú dopravnú obsluhu do 516 obcí na svojom území.

BBSK uzatvoril v roku 2008 zmluvy o výkone vo verejnom záujme v prímestskej pravidelnej autobusovej doprave na území BBSK (ďalej len „zmluva o výkone vo verejnom záujme“) s dvomi dopravcami, ktorých predmetom bolo prevzatie záväzku dopravcom poskytovať samosprávnemu kraju prepravné výkony v pravidelnej prímestskej autobusovej doprave plneného za úhradu preukázanej straty. Zmluvné strany sa tiež dohodli na obnove vozového parku dopravcov. Obe zmluvy boli uzatvorené na obdobie od 01.01.2009 do 31.12.2018 t.j. na 10 rokov. Počas trvania zmluvy mali dopravcovia povinnosť každoročne obnoviť vozový park vo výške minimálne 10 % podielu z celkového počtu vozidiel určených pre výkony vo verejnom záujme. Odpisy boli súčasťou ekonomicky oprávnených nákladov a teda vstupovali do preukázanej straty.

Cieľom podprogramu Autobusová doprava bolo zefektívnenie dopravnej obslužnosti územia kraja, pričom merateľnými ukazovateľmi boli: počet ubehnutých km, úplné vlastné náklady na km a tržby na km. BBSK vyhodnocoval plnenie merateľných ukazovateľov priebežne, na základe vyhodnotenia predložených výkazov od dopravcov. Vyhodnotenie plnenia programového rozpočtu za rok 2011 BBSK predloží ZsBBSK ako súčasť záverečného účtu za rok 2011 v júni 2012.

V roku 2011 BBSK plánoval zachovať rozsah poskytnutých služieb pre zabezpečenie optimálnej dopravnej obslužnosti územia BBSK na úrovni 28 000 000 km. Skutočný rozsah bol na úrovni 28 998 570 km, pričom dopravcovia prepravili spolu 28 119 755 cestujúcich. Ukazovateľ bol vyhodnotený ako splnený.

Plánované úplné vlastné náklady pre rok 2011 boli v sume 0,90 eur na km. Skutočné náklady boli 1,14 eur na km, čo bolo o 0,24 eur na km viac. V konečnom dôsledku sa úplné vlastné náklady dopravcu na celkový rozsah poskytnutých výkonov zvýšili o sumu 6 959 656,80 eur. Ukazovateľ bol vyhodnotený ako nespĺnený, avšak možno konštatovať, že zo strany BBSK je možnosť ovplyvniť vlastné náklady dopravcu minimálna.

Tržby plánoval BBSK dosiahnuť v sume 0,55 eur na jeden km. Skutočné tržby boli 0,56 eur na jeden km. Napriek tomu, že v roku 2011 klesol počet prepravených osôb oproti roku 2010 až o 1 868 046 osôb, tržby na km vzrástli, čo bolo dôsledkom zvyšovania cestovného. Ukazovateľ bol vyhodnotený ako splnený.

Vyhodnotenie cieľa bolo realizované na základe vývoja merateľných ukazovateľov za obdobie rokov 2009 – 2011. Prehľad vývoja merateľných ukazovateľov je v tabuľke č. 1.

Tabuľka č. 1 - Vývoj ukazovateľov za roky 2009 - 2011

Merateľný ukazovateľ	Skutočnosť 2009 (a)	Skutočnosť 2010 (b)	Skutočnosť 2011 (c)	Rozdiel (b-a)	Rozdiel (c-b)	Rozdiel (c-a)
Počet ubehnutých (objednaných) v km	28 940 276	28 932 683	28 998 570	-7 593	65 887	58 294
Úplné vlastné náklady v eur na km	0,96	1,01	1,14	0,05	0,13	0,20
Tržba v eur na km	0,51	0,54	0,56	0,04	0,02	0,07

Celkový rozsah poskytnutých služieb za sledované obdobie troch rokov vzrástol. BBSK si v roku 2011 u dopravcov objednal viac výkonov o 58 294 km ako v roku 2009. Náklady vzrástli najmä v dôsledku zvýšenia cien pohonných hmôt a investícií do vozového parku, naproti tomu vývoj tržieb ovplyvnil najmä pokles cestujúcich.

Z vývoja merateľných ukazovateľov a ich vzájomnej korelácie vyplýva, že nedošlo k splneniu cieľa zefektívnenie dopravnej obslužnosti územia kraja. V súvislosti so stále klesajúcim počtom cestujúcich, nepriaznivým vývojom nákladov a stále prehlbujúcou sa stratou, nedošlo k zefektívneniu dopravnej obslužnosti.

Informácie o spokojnosti cestujúcich v prímestskej doprave poskytovali BBSK dopravcovia. V zmysle uzatvorených zmlúv o výkone vo verejnom záujme boli dopravcovia povinní dodržiavať STN EN 13816 Preprava, Logistika a služby, Verejná osobná doprava, Definícia, ciele a meranie kvality služby a predložiť BBSK informačnú správu o dodržiavaní tejto normy za polrok. Podľa predložených vyhodnotení boli cestujúci prevažne spokojní s kvalitou služieb dopravcov. Kontrolou predložených správ však bolo zistené, že vyhodnotenia prieskumu spokojnosti zákazníkov vykonané jedným z dopravcov boli za II. polrok 2010, I. polrok 2011 a II. polrok 2011 úplne totožné, s tými istými výsledkami.

Výdavky podprogramu sa za obdobie rokov 2009 - 2011 v súhrne síce zvýšili o 2 421 510,59 eur, ale v rámci výdavkov za roky 2010 a 2011 boli zahrnuté aj splátky neuhradených strát z minulých rokov. Prehľad vývoja dlhu voči dopravcom je uvedený v tabuľke č. 2.

Tabuľka č. 2 - Prehľad strát dopravcov a ich úhrad z rozpočtu BBSK (v eur)

	Strata dopravcov spolu	Úhrada z rozpočtu BBSK	Rozdiel (neuhradená strata)	Úhrada rozdielu z rozpočtu BBSK
Rok 2009	15 167 597,00	10 178 489,00	4 989 108,00	-
Rok 2010	14 878 317,00	11 893 093,00	2 985 224,00	2 465 245,00
Rok 2011	18 274 387,00	11 782 930,00	6 491 457,00	817 069,59
Spolu	48 320 301,00	33 854 512,00	14 465 789,00	3 282 314,59

Úhrady z rozpočtu BBSK ani v jednom sledovanom roku nepokryli v plnom rozsahu straty dopravcov za bežný rok, čoho dôsledkom bol prehlbujúci sa dlh voči nim, ktorý BBSK zatiaľ riešil úhradami splátok v zmysle uzatvorených dohôd.

Straty dopravcov sa neustále zvyšujú v dôsledku stáleho zvyšovania cien pohonných hmôt, ako aj iných položiek, ktoré sú súčasťou oprávnených nákladov dopravcov. BBSK tiež dopláca na nevyriešené otázky v súvislosti so suplovaním niektorých kompetencií miest a obcí na úseku dopravy, keď prímestské spoje čiastočne nahrádzajú mestské (obecné) spoje, lebo sčasti zabezpečujú aj obsluhu ich území. V tejto súvislosti BBSK inicioval dohody s mestami a obcami na území kraja, na základe ktorých bolo od 01.03.2012 dohodnuté spolufinancovanie na niektorých linkách s obcami.

3 Stav správy a ochrany majetku vyššieho územného celku

3.1 Správnosť a úplnosť evidencie majetku a záväzkov v účtovníctve vrátane inventarizácie majetku a záväzkov

BBSK vykonal riadnu inventarizáciu majetku a záväzkov a rozdielu majetku a záväzkov so stavom k 31.12.2011. Pri inventarizácii majetku Úradu BBSK bolo zistené manko v sume 34 620,95 eur, ktoré vyplývalo zo škôd spôsobených na majetku. Škodové udalosti boli postúpené škodovej komisii pri Úrade BBSK, kde budú následne riešené.

Kontrolou dodržiavania zákona o účtovníctve pri inventarizácii majetku a záväzkov neboli zistené rozdiely medzi požadovaným a skutočným stavom.

Dlhodobý hmotný a nehmotný majetok

BBSK evidoval k 31.12.2011 neobežný majetok v sume 317 085 988,67 eur. Zostatková hodnota tohto majetku po korekcii bola v sume 111 629 433,93 eur. Najväčšie pohyby majetku boli evidované na účtoch Stavby, Pozemky a Obstaranie dlhodobého hmotného majetku.

Kontrolou správnosti evidencie majetku k 31.12.2011 boli zistené nedostatky pri evidencii obstarávaného dlhodobého hmotného majetku.

Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky

BBSK evidoval na účte Obstaranie dlhodobého hmotného majetku projektovú dokumentáciu resp. náklady súvisiace s obstaraním už dokončených a do užívania odovzdaných ciest v celkovej sume 252 865,15 eur, čím nepostupoval v súlade s opatrením MF SR o postupoch účtovania a tým aj so zákonom o účtovníctve.

BBSK k 31.12.2011 evidoval na účte Obstaranie dlhodobého hmotného majetku aj náklady na technickú štúdiu cesty III. triedy Nové Hony – Poltár v sume 25 118,73 eur týkajúce sa projektu zhotoveného pred rokom 1976 v súvislosti s prípravou cestného prepojenia týchto obcí, a tiež náklady na technickú štúdiu cesty II/571 Fiľakovo – Abovce v sume 45 232,94 eur týkajúce sa pripravovanej novej trasy cesty. Tieto stavby neboli doposiaľ zrealizované a nie sú zaradené do plánu výstavby. Tým, že BBSK účtoval na účte Obstaranie dlhodobého hmotného majetku položky nákladov, ktoré sa týkali zrušených resp. nerealizovaných prác, nepostupoval v súlade s opatrením MF SR o postupoch účtovania a tým aj so zákonom o účtovníctve.

Pohľadávky

K 31.12.2011 evidoval BBSK pohľadávky v sume 5 993 737,02 eur, z toho krátkodobé pohľadávky v hodnote 761 283,75 eur a dlhodobé v hodnote 5 232 453,27 eur. V porovnaní s rokom 2010 poklesli pohľadávky BBSK súhrnne o 679 671,03 eur. Najvyššie pohľadávky boli naďalej evidované voči spriaznenej osobe, Banskobystrickej regionálnej správe ciest, a. s. v sume 5 873 530,91 eur.

K pohľadávkam po lehote splatnosti boli v roku 2011 v zmysle zásad hospodárenia s majetkom BBSK vyrubené aj vymáhané úroky z omeškania. BBSK vymáhal pohľadávky formou výziev k úhrade pohľadávok, splátkových kalendárov resp. v prípade opätovného nezaplatenia odstúpením pohľadávok k právnomu vymáhaniu. V roku 2011 bolo na právne vymáhanie odstúpených desať pohľadávok, ktoré neboli premlčané a boli k nim uplatnené aj úroky z omeškania. Predmetné pohľadávky boli v čase výkonu kontroly v procese uplatňovania na súde.

V roku 2011 BBSK odpísal pohľadávky v celkovej sume 197 788,04 eur. Kontrolou odpisu pohľadávok nebol zistený nesúlad medzi skutočným stavom a požadovaným stavom vyplývajúcim zo zákona o účtovníctve a zákona o majetku VÚC.

Preverením evidencie pohľadávok boli nedostatky zistené v jednom prípade, keď dlhodobá pohľadávka v sume 1 044,03 eur bola členená a účtovaná ako krátkodobá, čo nebolo v súlade s opatrením MF SR o postupoch účtovania a tým aj so zákonom o účtovníctve. Pohľadávka voči spoločnosti dodávajúcej platobné karty na čerpanie PHM mala charakter dlhobehkej pohľadávky, nakoľko sa viazala na zmluvu uzatvorenú v roku 2002 na dobu neurčitú. Slúžila ako zábezpeka pre prípad neuhradenia resp. neskorej úhrady faktúr.

BBSK počas trvania zmluvy neprehodnotil opodstatnenosť zloženej zábezpeky v súvislosti s tým, že si dlhodobo plnil svoje finančné povinnosti v zmysle zmluvy a nežiadal o vrátenie zábezpeky, čo nebolo v súlade so zákonom o majetku VÚC. Počas výkonu kontroly BBSK požiadaval o vrátenie finančných prostriedkov.

Závazky

V roku 2011 sa záväzky BBSK oproti roku 2010 zvýšili o 10 192 180,53 eur, z nich po lehote splatnosti boli záväzky v celkovej sume 2 721 137,14 eur. K 31.12.2011 boli záväzky BBSK v sume 45 803 723,22 eur.

Preverením správnosti a úplnosti zaúčtovania záväzkov bolo zistené, že BBSK nesprávne zaúčtoval časovo rozlíšené úroky z úverov v sume 173 855,65 eur na účet Iné záväzky namiesto účtu Výdavky budúcich období, čo nebolo v súlade s opatrením MF SR o postupoch účtovania a tým aj so zákonom o účtovníctve.

Úvery

BBSK nemal k účtu Bankové úvery vytvorené analytické účty podľa jednotlivých úverov poskytnutých účtovnej jednotke a podľa jednotlivých bánk, čo nebolo v súlade s opatrením MF SR o postupoch účtovania a tým aj so zákonom o účtovníctve.

3.2 Nakladanie s majetkom a majetkovými právami vyššieho územného celku

Preverením súladu zásad hospodárenia s majetkom BBSK so zákonom o majetku VÚC bolo zistené, že zásady hospodárenia neobsahovali spôsoby výkonu práv vyplývajúcich z vlastníctva cenných papierov v právnických osobách založených BBSK alebo v ktorých má BBSK postavenie ovládajúcej osoby alebo rozhodujúci vplyv.

Kontrolou predaja majetku bolo zistené, že v roku 2011 BBSK dosiahol tržby z predaja dlhodobého hmotného a nehmotného majetku v sume 1 081 554,15 eur. Zostatková hodnota predaného majetku bola v sume 1 749 715,43 eur, tzn. že oproti tržbám bola vyššia o 668 161,28 eur. Negatívnu bilanciu ovplyvnil najmä predaj majetku mestu Poltár, ktorý bol odpredaný ako prípad hodný osobitného zreteľa v zmysle uznesenia ZsBBSK za jedno euro, pričom zostatková cena tohto majetku vedená v účtovníctve bola 1 359 943,44 eur.

Kontrolou nájomných zmlúv bolo zistené, že v jednej nájomnej zmluve BBSK nedohodol úhradu nákladov na služby spojené s nájmom, čo nebolo v súlade s občianskym zákonníkom.

Kontrolou kúpnych zmlúv bolo zistené, že pri kúpnej zmluve uzatvorenej v marci 2011, ktorej predmetom bol nákup motorového vozidla v sume 35 880,00 eur, nebol zmluvný prevod schválený v ZsBBSK, čo nebolo v súlade so zásadami hospodárenia s majetkom BBSK a zákonom o majetku VÚC.

Pri preverení zmlúv o zriadení vecného bremena bolo zistené, že prijaté odplaty za zriadenie vecného bremena boli nesprávne zaúčtované na účet Tržby z predaja dlhodobého hmotného a nehmotného majetku, čo nebolo v súlade s opatrením MF SR o postupoch účtovania a tým aj so zákonom o účtovníctve.

4 Úroveň vnútorného kontrolného systému

Kontrolou úrovne vnútorného kontrolného systému BBSK bolo preverené uskutočňovanie predbežnej finančnej kontroly a priebežnej finančnej kontroly podľa zákona o finančnej kontrole a vnútornom audite a činnosť hlavného kontrolóra resp. ÚHK podľa zákona o samospráve VÚC.

Z preverených faktúr bola predbežná finančná kontrola uskutočnená vo všetkých prípadoch. Vykonávanie priebežnej finančnej kontroly bolo preverené na vzorke troch záznamov. Na jednom z nich bolo zistené, že záznam o priebežnej finančnej kontrole nebol odovzdaný vedúcemu organizačného útvaru a osoba, ktorá priebežnú kontrolu vykonala, neuviedla pri svojom podpise svoju funkciu, čím došlo k porušeniu zákona o finančnej kontrole a vnútornom audite.

ÚHK vykonával v roku 2011 kontrolnú činnosť podľa plánu kontrolnej činnosti na I. a II. polrok 2011. Vykonal celkom 72 kontrol, z toho na Úrade BBSK vykonal päť následných finančných kontrol, ktoré boli ukončené záznamom.

Vnútorý kontrolný systém BBSK bol vyhodnotený stupňom dobrý.

5 Kontrola prijatých opatrení na odstránenie zistených nedostatkov z kontroly vykonanej v roku 2011

Na základe výsledkov kontroly finančných výkazov vo vzťahu k vykázaným výsledkom hospodárenia ostatných subjektov verejnej správy za rok 2010 a systému pôsobenia sprostredkovateľského orgánu pod riadiacim orgánom (SORO) v regióne vykonanej v roku 2011, prijal BBSK šesť opatrení. Kontrolná skupina preverila stav v plnení opatrení, pričom bolo zistené, že všetky prijaté opatrenia boli splnené resp. ich BBSK plní.

Zhrnutie

Programový rozpočet BBSK na roky 2011 - 2013 neobsahoval zámery a ciele pre všetky zostavené programy.

BBSK použil nesprávnu ekonomickú klasifikáciu na úrovni podpoložiek, keď splátky istín dlhodobých úverov triedil ako splátky z úverov krátkodobých a keď zatriedil platbu právnickej osobe zriadenej štátom ako transfer ostatným právnickým osobám namiesto transferov právnickej osobe založenej štátom.

Pri podlimitnej zákazke týkajúcej sa zabezpečovania stravovania zamestnancov BBSK formou stravných lístkov bol v súťažných podkladoch nejasne definovaný predmet zákazky.

Poslanci ZsBBSK odsúhlasili v roku 2011 dotáciu mestu vo výške 1 112,00 eur, z ktorej bol uhradený wellness pobyt členom tanečnej skupiny. Účel tejto dotácie bol v rozpore so zákonom o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a VZN o poskytovaní dotácií, čím došlo k porušeniu finančnej disciplíny.

Dvaja prijímatelia dotácie zaslali BBSK doklady k vyúčtovaniu poskytnutých finančných prostriedkov v neskoršom termíne ako bolo stanovené vo VZN o poskytovaní dotácií. BBSK nemal v predmetnom VZN upravené sankcie za nedodržanie termínu na zaslanie vyúčtovania.

BBSK evidoval na účte Obstaranie dlhodobého hmotného majetku náklady súvisiace s obstaraním už dokončených a do užívania odovzdaných stavieb v sume 252 865,15 eur a tiež náklady na technické štúdie ciest týkajúce sa projektov zhotovených pred rokom 1976 v celkovej sume 70 351,67 eur.

BBSK členil dlhodobú pohľadávku v sume 1 044,03 eur ako krátkodobú. Počas celej doby trvania zmluvy neprehodnotil opodstatnenosť zloženej zábezpeky, keďže si dlhodobou plnil svoje finančné povinnosti zmysle zmluvy a nežiadal o vrátenie zábezpeky.

BBSK nesprávne zaúčtoval časovo rozlíšené úroky z úverov v sume 173 855,65 eur na účet Iné záväzky namiesto účtu Výdavky budúcich období.

BBSK nemal k syntetickému účtu Bankové úvery vytvorené analytické účty podľa jednotlivých úverov poskytnutých účtovnej jednotke a podľa jednotlivých bánk.

Zásady hospodárenia s majetkom BBSK neobsahovali spôsoby výkonu práv vyplývajúcich z vlastníctva cenných papierov v právnických osobách založených BBSK, alebo v ktorých má BBSK postavenie ovládajúcej osoby alebo rozhodujúci vplyv.

V jednej nájomnej zmluve na nehnuteľnosti BBSK nedohodol úhradu nákladov na služby spojené s nájmom.

V jednom prípade nebol zmluvný prevod hnuťnej veci schválený ZsBBSK v zmysle zásad hospodárenia s majetkom BBSK.

Odplaty za zriadenie vecného bremena v zmysle zmlúv o zriadení vecného bremena spolu v sume 6 260,04 eur boli nesprávne zaúčtované ako tržby z predaja majetku.

Zhrnutie z kontroly výkonnosti v rámci podprogramu Autobusová doprava

V súvislosti so stále klesajúcim počtom cestujúcich, nepriaznivým vývojom nákladov a stále prehlbujúcou sa stratou nedošlo k zefektívneniu dopravnej obslužnosti. Úhrady strát z rozpočtu BBSK ani v jednom sledovanom roku nepokryli v plnom rozsahu vzniknuté straty dopravcov, čoho dôsledkom bol prehlbujúci sa dlh voči nim, ktorý BBSK riešil úhradami splátok v zmysle uzatvorených dohôd.

Vyhodnotenia prieskumu spokojnosti zákazníkov vykonané dopravcom, boli za tri po sebe nasledujúce polroky úplne totožné, s tými istými výsledkami.

Odporúčania na riešenie zistených nedostatkov:

Vo VZN o poskytovaní dotácií doplniť povinnosť predložiť doklady pre vyúčtovanie poskytnutej dotácie do 30 kalendárnych dní po ukončení jednorazového projektu o spôsob, akým bude možné postihnúť žiadateľov o dotáciu za nedodržanie tejto povinnosti.

Zabezpečiť, aby BBSK neposkytoval žiadateľom o dotácie finančné prostriedky na také projekty, ktorých účel je v rozpore so zákonom o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy.

Komplexne začať riešiť negatívny vývoj prehlbujúcich sa strát voči dopravcom. Vo vzťahu k zisťovaniu spokojnosti občanov s kvalitou služieb dopravcov vykonať vlastný prieskum spokojnosti s cieľom overiť si spokojnosť občanov s poskytovaním služieb dopravcov resp. dôslednejšie vyžadovať plnenie povinností zo strany dopravcov.

Na základe výsledkov kontroly prijal BBSK 14 opatrení na odstránenie kontrolou zistených nedostatkov, ktorých plnenie bude NKÚ SR v rámci svojich kompetencií kontrolovať.